

Alkotmánybíróság

részére ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/479-5/2022	
Érkezett: 2022. MÁJ. 02.	
Peldány: 1	Készítőiroda:
Melléklet: 0 db	K:

Hivatkozási szám: IV/479-3/2022.

/ugyanezen ügy
előzményi AB ügyszám: AB IV.1220-17/2018./

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Biczó László

mint

Indítványozó korábban csatolt meghatalmazás alapján jogi képviselőként eljárva az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja, illetve Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a jogorvoslati lehetőségek kimerítése után és a törvényes határidőn belül az alábbi

hiánypótlással egységes szerkezetbe foglalt indítványt

terjesztem elő a IV/479-3/2022. ügyszámú felhívásra figyelemmel.

A hiánypótlásban felhívottakkal kiegészített részt aláhúzva és felkövéren kijelöltem.

Indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kaposvári Járásbíróság 2021. június 23. napján meghozott 10.B.120/2020/35. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, - a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.190/2021/6. szám alatti 2021. október 19. napján jogerős végzésére is kiterjedő hatállyal, - és semmisítse meg azt. A Törvényszék által helybenhagyott jogerős járásbírósi döntés sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot, az Alaptörvény V. cikke szerinti tulajdon ellen

intézett jogtalan támadás elhárításához való jogot, valamint a tisztességes eljáráshoz való az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapvető jogokat.

Az alapjogsértés jelen esetben abban áll, hogy az Indítványozó nyilvánvaló és anyagi jogi értelemben egyértelmű tulajdonjogára vonatkozó büntetőjogi védelmet a Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számú ítéletével és az azt helybenhagyó Kaposvári Törvényszék 2.Bf.190/2021/6. szám alatti végzésével nem biztosította, ezzel a panaszos Alaptörvényben rögzített tulajdonhoz való jogát sértette, a joggyakorlattal és a jogszabályokkal ellentétes döntést hozott, mely döntéssel az Indítványozó Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való jogát, Alaptörvény V. cikkében rögzített tulajdon védelméhez való jogát, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát sértette meg továbbá azzal is, hogy a másodfokú eljárásban érdemi jegyzőkönyv nem készült.

Szükséges kiemelni, hogy – sajátos, módon, - ugyanezen alapügyben már volt eredményes, és szintén a tisztességes eljárás Alaptörvénybe ütköző sérelmét megállapító Alkotmánybírósági eljárás és elmarasztaló Határozat, amely *m e g s e m m i s í t e t t e* ugyanezen bíróság *ugyanezen ügyben hozott korábbi* 2.Bf.118/2018/2. srsz alatti döntését **AB IV.1220-17/2018.** sorszámmal 2019. május 28. napján szintén a másodfokú híroság előtti eljárásban, a jogi indokolás abszolút hiánya miatt hozott döntéssel megállapítva a tisztességes eljáráshoz való jog Alaptörvénybeli sérelmét.

INDOKOLÁS

1. A jelen indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

Az ügy Alapjogi szempontú rövid lényege abban áll, hogy egy adott mezőgazdasági területen polgári bíróság által jogerősen megállapítottan, és az elkövető által egyébként is tudottan számára idegen területen fekvő mintegy 21 millió Ft értékű búzatermés, a tulajdonos akarata ellenére el lett lopva, a föld- és terménnytulajdonos panaszos fizikailag

megbízott biztonsági őrrel lett távol tartva az aratás során, majd az ebből fakadó büntetőeljárásban a büntetőbíróság polgári jogi kérdést illető nyilvánvaló és alapvető téves anyagi jogi jogértelmezése okán a sértett panaszos büntetőjogi védelmet nem kapott, illetve a büntető jogorvoslati másodfokú eljárásban érdemi jegyzőkönyv effektíve nem készült. Ezáltal a panaszos tulajdonhoz való és a tisztességes eljáráshoz való Alapjogai szenvedtek sérelmet.

a) Tényállás

- (1) A [REDACTED] -nek az [REDACTED] alatti termőföldre vonatkozóan 2016. szeptember 30. napjáig volt érvényes haszonbérleti jogcíme birtoklásra, használatra. 2016. szeptember 30. napján a haszonbérleti szerződése az állammal megszűnt és a termőföldet pályázaton az Indítványozó nyerte meg, aki 2016. október 15. napjától a földterület jogos birtokosa, és 2017. január 1. napjától a terület a tulajdonosa is.
- (2) A [REDACTED] pert indított az előhaszonbérleti jogának érvényesítése érdekében, mely perben a bíróságtól kérte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 156. § szerinti ideiglenes intézkedést, hogy ezzel biztosítson jogcímet a használathoz, birtokláshoz. 2016. október 18. napján a Fővárosi Törvényszék 4.G.41.7653/2016/44. szám alatti végzésével ideiglenes intézkedéssel birtokvédelmet biztosított a [REDACTED] részére, így jogcíme adott volt a birtokláshoz. A végzéssel szemben benyújtott fellebbezés eredményeként **2017. augusztus 29. napján a Fővárosi Ítéltábla a 16.Gpkf.44/200/2016/2. sorszám alatti határozatával a [REDACTED] birtokát megsemmisítette, kimondva, hogy visszamenőlegesen már annak meghozatalakor sem illette meg semmilyen jogcímen birtokvédelem.** Ezzel a bíróság a jogcímet jogerősen megsemmisítette, így a [REDACTED] birtoka jogerősen visszamenőlegesen szűnt meg.
- (3) **2017. szeptember 1. napján a [REDACTED] a pert elvesztette,** és a bíróság kimondta, hogy a termőföldön a jogi személynek nincsen előhaszonbérleti joga, és a birtoklásra valamennyi jogcíme megszűnt, így **semmilyen jogcímen nem tartózkodhat a területen.** A bírósági tárgyaláson jelen volt [REDACTED] vezérigazgató is, aki a kihirdetett ítéletet hallotta,

ennek ellenére **2017. szeptember 13.** napján az Indítványozó engedélye nélkül, illetve kifejezett tiltakozása ellenére **a területen megjelent és az aratást elvégezte, majd a learatott kukoricát a [REDACTED] szárítóüzemébe beraktározta.**

- (4) A tilos önhatalommal learatott termény 492.196 tonna szárított kukorica értéke az aktuális piaci ár szerint 21.656.624,-Ft
- (5) Az Indítványozó ezt követően 2017. szeptember 13. napján jelentős értékre elkövetett lopás büntetnének kísérlete miatt ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a Nagyatádi Rendőrkapitányság Csurgói Rendőrőrsén. A Nagyatádi Rendőrkapitányság 14050/444-7/2017.bü számú határozatával az ismeretlen tettes ellen folytatott nyomozást a 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 190.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján, mivel a cselekmény nem bűncselekmény, megszüntette.
- (6) A Nagyatádi Járási Ügyészség B.565/2017/3. számú, 2017. október 10. napján kelt határozatával a sértett jogi képviselője által a nyomozást megszüntető határozat ellen bejelentett panaszt, mint alaptalant elutasította, egyidejűleg tájékoztatta a sértettet a pótmagánvádlókénti fellépés lehetőségéről.
- (7) Ezt követően az Indítványozó pótmagánvádlóként fellépve, jogi képviselője útján 2017. december 19. napján vádindítványt terjesztett elő [REDACTED] vádlott ellen jelentős értékre elkövetett lopás büntette és más bűncselekmény miatt. A vádlott a [REDACTED] vezető tisztségviselője, vezérigazgatója. A vádindítványban egyúttal [REDACTED] Indítványozó polgári jogi igényt terjesztett elő a [REDACTED] vel szemben 21.656.624,-Ft és ennek 2016. október 15. napjától járó kamata megfizetése iránt.
- (8) A Nagyatádi Járásbíróság 30.B.133/2017/3. számú, 2018. január 18. napján kelt végzésével a vádindítványt elutasította, majd az ítélet ellen benyújtott fellebbezést követően a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.112/2018/2. számú, 2018. április 19. napján jogerős végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[REDACTED]

(9) Az Indítványozó a bíróság határozatai ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, az Alkotmánybíróság IV/1120-17/2018. számú, 2019. május 28. napján kelt határozatával a Kaposvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.112/2018/2. számú végzését megsemmisítette. Ezt követően a Kaposvári Törvényszék 2.Bkk.106/2020/2. számú, 2020. március 12. napján kelt végzésével a lopás büntette miatt [REDACTED] elleni büntetőügyben a Nagyatádi Járásbíróságot az eljárás további folytatásából kizárta és az eljárás lefolytatására a Kaposvári Járásbíróságot jelölte ki.

(10) A Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számú ítéletében kimondta, hogy igaz, hogy a [REDACTED] a betakarítás időpontjában birtoklásra jogosító jogcímmel már nem rendelkezett, azonban a termény ingatlantól való elválasztásával mégis tulajdonjogot szerzett a terményen, így az nem volt idegen dolog a terhelt tekintetében és a tárgybeli esemény kizárólag polgári jogi elszámolási vita. Ezen felül az elsőfokú bíróság megállapította az önbíráskodás büntette tekintetében, hogy igaz a sértett szubjektíve érezhette azt, hogy fenyegetve van, azonban az nem jelenti azt, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 7.) pontjában foglalt fenyegetés megvalósult, így az elsőfokú bíróság megítélése szerint a túlzottan fenyegető légkör hiánya miatt az önbíráskodás nem valósult meg.

(11) A Kaposvári Járásbíróság ítéletében felmentette a terheltet a vádindítványban foglalt bűncselekmények alól. A döntés ellen az Indítványozó fellebbezést jelentett be, melynek következtében a Kaposvári Törvényszék elé került az ügy, amely a 2.Bf.190/2021/6. számú végzésében helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

(12) Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasz csak abban az esetben terjeszthető elő, ha az érintett személy jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy az számára nincs biztosítva.

(13) Jelen ügyben a Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számon hozott ítélete ellen a Be. 579. § (1) bekezdésében biztosított fellebbezés előterjesztésére került sor, amely nyomán a

másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék 2021. október 19. napján, 2.Bf.190/2021/6. számon hozott jogerős végzésével helybenhagyta a Kaposvári Járásbíróság határozatát, amely ekképpen 2021. október 19. napján jogerőssé vált.

(14) Tekintettel arra, hogy az ügyben a Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számon hozott határozata, valamint a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.190/2021/6. számon hozott jogerős helybenhagyó végzése az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, nyilatkozom, hogy felülvizsgálati eljárás, illetve perújítás nincs folyamatban. A Kaposvári Törvényszék határozata ellen a további fellebbezés lehetőségét pedig a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

(15) Hivatkozom az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (továbbiakban: Ügyrend) 32. § (1) bekezdésének második részére, mely alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem vagy indítvány benyújtását is lehetővé teszi. Erre vonatkozólag nyilatkozom, hogy jelen ügyben törvény nem tette lehetővé felülvizsgálati kérelem megindítását a hivatkozott végzéssel szemben.

c) A hiánypótlás benyújtásának határideje

(16) Az Alkotmánybíróság 2022. március 24. napján kelt, IV/479-3/2022. ügyszámú felhívását postai kézbesítés útján az indítványozó jogi képviselője, Dr. Biczó László ügyvéd _____ 2022. április 1. napján vette kézhez, amelyre figyelemmel az Abtv. 55. § (3) bekezdése által előírt 30 napos határidő megtartottnak minősül.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

(17) Az Indítványozó sértett a 2016. október 15. napjától az érintett földterület jogos birtokosa és 2017. január 1. napjától a tulajdonosa is. A _____ ideiglenes intézkedést kért és kapott a Fővárosi Törvényszéktől 2016. október 18. napján. Az ideiglenes intézkedést elrendelő

végzéssel szemben benyújtott fellebbezés eredményeként 2017. augusztus 29. napján a Fővárosi Ítéltábla a 16.Gpkf.44/200/2016/2. sorszám alatti határozatával a [REDACTED] birtokát megsemmisítette, kimondva, hogy visszamenőlegesen már annak meghozatalakor sem illette meg semmilyen jogcímen birtokvédelem, tehát a jogi személy birtokláshoz való jogcíme visszamenőlegesen szűnt meg.

- (18) A [REDACTED] 2017. szeptember 13-án jogosulatlanul megjelent az Indítványozó ekkor már tulajdonában álló földön, és az ott található kukoricát learatta és elszállította, ezzel eltulajdonítva a terményt.
- (19) Az Indítványozó az alapügyben a feljelentéssel, majd pedig a pótmagánváddal az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogában keletkezett sérelmet kívánta orvosolni a büntetőjog ultima ratio jellegét kihasználva.
- (20) Ezen felül a testület korábbi határozatában már kimondta, hogy a tulajdonvédelem nem kizárólag a polgári jogi értelemben vett tulajdonra, hanem egyéb vagyoni értékű jogokra is kiterjedhet, az Alaptörvény XIII. cikke tehát a tulajdonvédelem körében az egyéb, tulajdonszerű vagyoni értékű jogok védelmét is biztosítja (3199/2013. (X. 31.) AB határozat, Indokolás [13]). A büntetőfeljelentéssel, majd pedig a pótmagánváddal az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogát próbálta érvényesíteni az Indítványozó.
- (21) A Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számú ítéletével és az azt helybenhagyó Kaposvári Törvényszék 2.Bf.190/2021/6. szám alatti végzésével azzal, hogy a joggyakorlattal és a jogszabályokkal ellentétes döntést hozott anélkül, hogy megindokolta volna a jogszabályoktól és joggyakorlattól való eltérés okát megsértette Indítványozó Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való jogát, Alaptörvény V. cikkében rögzített tulajdon védelméhez való jogát, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát, mellyel alapjogsértő állapotot eredményezett.

e) Annak bemutatása, a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

(22) Az Abtv. 29. § értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés elvonja az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tulajdonhoz való jogot, illetve kiüresíti az Alaptörvény V. cikke szerinti tulajdon védelméhez való jogot, mivel az Indítványozó nyilvánvaló tulajdoni helyzetét egyértelműen és kizárólagosan őt megillető, csak neki fennálló jogának elismerését és büntetőjogi védelmét, és az annak gyakorlásától őt megfosztó cselekmény büntetőjogi minősítését értékelését elmulasztó bíróság jogi aktusával az Indítványozó Alaptörvényben rögzített joga sérült meg.

(23) Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az **Alaptörvény XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jog alapvető jog** (3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]; 3078/2017. (IV. 28.) AB határozat, Indokolás [14]. Hogyha a tulajdonhoz való jog alapvető jog, abból logikailag következik, hogy a tulajdon védelméhez való jog is alapvető jog.

(24) Az Alkotmánybíróság szintén következetes gyakorlata szerint az **Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog** a bíróságok eljárását szoros vizsgálat alá vonja az Alaptörvénynek való megfeleltetés érdekében. Ennek okán, ha egy bíróság nem vesz fel érdemi jegyzőkönyvet az érdemi másodfokú ülésről amely alapján a terheltet felmenti, és amely nyilvános ülésen, ahol a vádló álláspontját összegzi, pontosítja, és kiegészíti és a vádló érdekeivel ellentétes döntést hoz, azzal a tisztességes eljárás jogát csonkolja, a fegyveregyenlőség elvét sérti, a panaszos pótmagánvádló büntetőjog igényének, és tulajdona ultima ratio absztrakt védelmét illető jogát, illetve ennek érvényesítéséhez fűződő alapjogát sérti meg.

(25) Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való jog olyan alapvető jogok

egyetteséből áll, amely megsértése esetén helye van a bírósági döntés(ek) megsemmisítésének [3127/2019. (VI. 05.) AB határozat].

- (26) Ezen felül kiemelendő, hogy az alapjogok megvalósulása, illetve sérelme Alaptörvényt sértő és azt értelemszerűen érintő kérdés.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

- (27) Alaptörvény V. cikk: „Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elbárártásához.”
- (28) Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése: „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”
- (29) Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

b) Alkotmányjogi panasz érdemi indokolása

A tulajdonjog védelme tekintetében

- (30) A Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számú ítéletének [67] pontja, míg a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.190/2021/6. számon hozott jogerős helybenhagyó végzésének [8] pontja mondja ki, hogy a vádlott a termény learatásával és betakarításával tulajdonjogot szerzett a kukorica fölött, amely kizárja a lopás bűncselekményének elkövetését.
- (31) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 5:1. § (1) bekezdése kimondja, hogy „Birtokos az, aki a dolgot sajátjaként vagy a dolog időleges birtokára jogosító jogviszony alapján hatalmában tartja.”. Az elsőfokú bíróság kimondta, hogy 2017. szeptember 1. napján a

(35) Ugyanis egyrészt a vádlott tökéletes tisztában volt azzal, hogy az adott terület számára idegen az azon lévő termés is az, - függetlenül attól, hogy azt ő vetett, - azaz nem volt jóhiszemű sem, polgári jogi értelemben sem, másrészt a tulajdonjog fennállása alapvetően ténykérdés, amit a Polgári Törvénykönyv rendelkezései határoznak meg. Ez alapján a leírás időpontjában, tényszerűen is, jogerős bírósági polgári ítéletben rögzítettek szerint a föld tulajdonosa Indítványozó volt, így az a föld tulajdonjogi sorsát osztó növekmény, azaz a termés tulajdonosa a sértett/panaszos [REDACTED] tulajdonos volt, hiszen minden birtoklásra jogosító jogcíme a vádlottnak 2017. augusztus 29. napján visszamenőlegesen szűnt meg a Fővárosi Ítéltábla 16.Gpkf.44/200/2016/2. sorszám alatti határozatával, amiben kimondta, hogy a [REDACTED] birtokláshoz való jogát megsemmisítette visszamenőlegesen azzal, hogy már a birtokvédelem megszerzésekor sem illette meg semmilyen jogcímen.

(36) Ezen tulajdonosi minőségétől őt Alaptörvényben rögzített jogaira figyelemmel is megfosztani semmilyen módon nem lehet, de valótlan, közokirattellenes állítással „jóhiszemű” leíró nem válhat tulajdonossá, a jóhiszem ebben az értelemben, még ha valós lenne sem (mint ahogy nem az), keletkezett a Magyar Jog szerint jogcímet a tulajdon létrejöttére, s egyszersmind jogcímet nem hoz létre valaki TÉNYSZERŰ tulajdonától való megfosztására.

(37) A vádlott mindazonáltal nyomatékkal hangsúlyozva nem volt jóhiszemű. A Ptk. 5:50. § (3) bekezdése szerint „A jóhiszemű birtokos addig az időpontig, amíg rosszhiszeművé nem válik, vagy a dolgot tőle a bíróság vagy a jegyző előtt vissza nem követelik, az elválással tulajdonjogot szerez a terméken, terményen és dolog szaporulatán.” Jelen esetben a [REDACTED] a [REDACTED] vezérigazgatója kétséget kizáróan rosszhiszemű volt, hiszen részt vett azon a tárgyaláson, amelyen a bíróság kihirdette a [REDACTED] birtokának visszamenőleges hatályú megsemmisítését, (ez az az alapügyiratban szereplő tárgyalási jegyzőkönyvben szerepel „Jelen vannak: [REDACTED]”). Ezen a tárgyaláson került ismertetésre a Feketesár Zrt birtokvédelmet biztosító ideiglenes intézkedés visszamenőleges megsemmisítése, annak jogellenesége ismertetésre került, az aratás ezen tárgyalást majd 2 (kettő) héttel követte.

(38) A tárgyaláson résztvevők részben egyértelmű: a Kaposvári Járásbíróság [9] pontjában is szerepel, „A tárgyaláson jelen volt [REDACTED] vezérigazgató is, aki a kibírdetett ítéletet hallotta”. Ebből következik az, hogy semmilyen jogcímen nem tartózkodhatott a termőföldön a vádlott, és nem szerezhette tulajdont a terményen.

(39) A fenti érvelés alapján megállapíthatjuk, hogy a termény tulajdonjoga az Indítványozót illeti, így annak eltulajdonítása [REDACTED] terhelt nem vitatott, bizonyított utasításai alapján, a [REDACTED] egykori vezérigazgatója által, ez a számára idegen dolog tekintetében amennyiben az a tudatát átfogta, a Btk. szerint lopásnak minősül, ami a sértett tulajdonjogát sérti. Az Indítványozó megpróbálta érvényesíteni tulajdonosi jogosultságait, illetve kísérletet tett a tulajdona visszaszerzésére először hatósági, majd bírósági úton. Ez azonban sikertelen volt, hiszen a bíróság de facto kimondta, hogy nem az Indítványozó tulajdona a betakarított kukorica, és emiatt fogalmilag kizárt, hogy a sérelmére lopást kövessenek el.

(40) A fentiek tükrében egyértelmű, hogy az ügyben eljáró Kaposvári Járásbíróság, mint elsőfokú és a Kaposvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság tévesen ítélte meg a tulajdoni helyzetet, illetőleg helytelen levezetést alkalmazott, amellyel elvonták az Indítványozó tulajdonjogát. Azzal ugyanis, hogy (jogsabálysértő módon) a régi Ptk. 550. § (1) bekezdését alkalmazták, lényegében kiüresítették az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogot. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XIII. cikke alapvetően „*két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az elvonás ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont annak korlátozása ellen*”. (3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]). Jelen esetben mindkét részjogosultsága sérült a hivatkozott alaptörvényi rendelkezésnek.

(41) Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „Az Alaptörvény XIII. cikke alapvetően »két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az elvonás ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont annak korlátozása ellen”. (3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34])

- (42) Így amennyiben Indítványozó tulajdona elvonásra kerül, mely tekintetében jogvédelem végett fordul a Bírósághoz, aki a jogszabályok kirívóan téves értelmezése által nem biztosít számára jogvédelmet, úgy Indítványozó tulajdonhoz való joga sérelmet szenved.
- (43) Az Alkotmánybíróság kisajátítással kapcsolatban kialakított joggyakorlata során akként foglalt állást, hogy tulajdont elvonni közérdekből lehet és abban az esetben is el kell végezni a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának vizsgálatát. (20/2014. (VII. 3.) AB határozatában indokolás [154])
- (44) Kiemelendő, hogy a tulajdonba való beavatkozás súlyosabb esetének tartja az Alkotmánybíróság a tulajdon elvételét, mely a tulajdon minden részjogosítványát megszünteti. (20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [157])
- (45) Figyelembe véve, hogy jelen esetben közérdek, mint tulajdon elvételének oka nem állt fenn és a tulajdonjog korlátozásának súlyosabb esete következett be, így Indítványozó tulajdonhoz való joga sérelmet szenvedett az által, hogy a tulajdon jogtalan eltulajdonítását követően, mikor Indítványozó Bírósághoz fordult tulajdonhoz való joga érvényesítése során nem kapott jogvédelmet.
- (46) Hangsúlyozandó, hogy az indítvány alapvetően nem magát a bírói mérlegelést és jogértelmezést támadja, hiszen annak általános felülvizsgálatára a testület nem rendelkezik hatáskörrel (ahogy a hiánypótlási felhívás is írja), ebből pedig az következik, hogy alapvetően nem semmisíthet meg bírói döntést csupán azért, mert máshogy értelmezi a jogszabályokat. Kiemelendő ugyanakkor, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a contra legem jogértelmezés felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének sérelmét is. A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben

sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás" (3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]; de ugyanígy: 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [52]).

(47) Jelen esetben nem arról van szó, hogy a Polgári Törvénykönyv rendelkezései többféleképpen értelmezhetőek, hanem egy kulcsfontosságú, alkotmányos garanciákkal védett jogkérdésben döntött tévesen a bíróság, hiszen a tulajdonjog egy ténykérdés, ahogyan a jóhiszeműség is. Ez logikailag azt jelenti, hogy bírói mérlegelésnek alaptól nincs helye, hiszen a törvény egzakt módon rendelkezik.

(48) Az Alkotmánybíróság határozata szerint: „Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.” (29/2021. (XI. 10.) AB határozat 27. pont)

(49) Álláspontunk szerint az Alkotmánybíróság részéről nem hatáskörelvonás, hanem kötelezettség, hogy fellépjen egy nyilvánvalóan anyagi jogot illetően elemi szinten és alapvetően téves a tulajdonjogot kirívóan sértő, téves következtetéseket tényszerűen megállapító bírói döntéssel szemben.

(50) A fentebb leírtak alapján megállapítható, hogy a learatott termés tulajdonjoga az Indítványozót illeti, a vádlott pedig jogtalanul eltulajdonította, ellopta azt. A feljelentéssel, az azt elutasító döntéssel szembeni panasszal, a pótmagánváddal és a fellebbezéssel az Indítványozó alkotmányos alapjogát, a tulajdonjogát akarta védeni, ám nem kapott jogvédelmet. A bírósági döntések sértik az Alaptörvény V. cikkében foglalt tulajdonvédelméhez való jogot, a XIII. cikkben foglalt tulajdonhoz való jogot, és a B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamiság követelményét.

Az önbíráskodás büntette, mint sérelem vonatkozásában

(51) A Kaposvári Járásbíróság az elsőfokú határozatában megállapította, hogy a terhelt nem követett el önbíráskodást, hiszen sem ő, sem pedig földterületen tartózkodó biztonsági őrök nem léptek fel az Indítványozóval szemben erőszakkal. Az elsőfokú bíróság szerint a sértett szubjektív félelemérzete önmagában nem alapozza meg a fenyegetést, ami szükséges az önbíráskodás bűncselekményének megvalósításához.

(52) Ezzel szemben kiemelném, hogy a terhelt perrel fenyegette meg az Indítványozót, amennyiben az nem hagyja el a területet, így alappal kelthetett félelmet benne, valamint az a tény, hogy a helyszínen tartózkodó biztonsági őrök túlereje ellen még a rendőrség sem nyújtott segítséget, jelentősen emelte az Indítványozó kiszolgáltatottságát, védtelenségét. Emellett kiemelendő, hogy az aktuális joggyakorlat szerint a joggyakorlat szerint a komoly félelem megvalósulását a sértett szemszögéből kiindulva kell megvizsgálni (BH. 2020.170.).

(53) A fentebb leírtakat már az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésben is kifejtettük, amelyet a másodfokú bíróság a következőképpen értékelt: „Az önbíráskodás büntette tekintetében megállapítható, hogy az önbíráskodás büntettének törvényi tényállási elemei sem valósultak meg, a fenyegetés, illetve az erőszak sem állapítható meg annak ellenére, hogy a sértett fenyegetőnek érezte a biztonsági őrök jelenlétét.”. **A Kaposvári Törvényszék jogértelmezése téves, szembehelyezkedik a bírósági joggyakorlattal és érdemben nem foglalkozik a fellebbezésben foglalt állításokkal.** Az Alkotmánybíróság már a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában megállapította, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Kiemelendő, hogy ugyanezen határozat 5. pontjában a testület rávilágít arra, hogy „A jog érvényesülésének kiszámíthatósága magában foglalja a jogalkalmazás, így a bírósági eljárások kiszámíthatóságát is, a törvényességi óvás pedig ezt alapvetően bizonytalanná teszi.”. Mindebből pedig az következik, hogy amennyiben a bíróság indokolás nélkül szembemegy a következőes gyakorlatával, megsérti a kiszámíthatóság elvét, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A jegyzőkönyv rögzítésének hiánya a tisztességes eljárás sérelmével összefüggésben

- (54) A Kaposvári Törvényszék másodfokú nyilvános ülésén a pótmagánvádlói perbeszéd részletesen kibontásra került, mintegy majd egy órán át tartott és a bűncselekmény, különösen a lopási cselekmény polgári jogi tulajdonra vonatkozó rendelkezései kerültek az ügy érdemét illetően elemzés alá.
- (55) A Be. 445. §-a rögzíti, hogy a bíróságnak a jegyzőkönyvben, milyen tartalmi kellékeket kell rögzítenie, amelybe beletartozik a (2) bekezdés e) pontja alapján a perbeszéd is.
- (56) A másodfokú bíróság a pótmagánvádlói perbeszédet egyáltalán nem rögzítette, arról nem készült jegyzőkönyv kérés, indítvány ellenére sem.
- (57) Ítélet meghozatala az ügy érdemére vonatkozó jegyzőkönyv nélkül sérti a tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben védett jogot, a fegyveregyenlőség elvét. Alapvetően nem rekonstruálható az sem, hogy mi alapján mely pontosításokkal kiegészítésekkel tartotta fenn a pótmagánvádat a pótmagánvádló, s ezzel nem csak a fentieket, de a jogbiztonság elvét is alapvetően sérti.
- (58) Az Alkotmánybíróság szintén következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített, független és pártatlan bíróhoz, tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése a bíróságok eljárásában ölt testet. Az Alkotmánybíróság már számos döntésében hangsúlyozta, hogy a jogbiztonság szabályszerű jogalkotást és jogalkalmazást kíván meg. „csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények [...]” [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]. „Az alkotmányos működés kontrollálásának és kikényszeríthetőségének pedig alapvető feltétele a tisztességes eljárás követelményeinek valódi érvényesülését garantáló eljárási jogszabályok megtartásának ellenőrizhetősége” (20/2005. (V. 26.) AB határozat 5.1.), melybe beletartozik a jegyzőkönyv jogszabályoknak megfelelő vezetése is.
- (59) Az eljárásra irányadó alapvető Alapjogi garanciák közé tartozik, hogy a bíróság határozatát indokolja meg, a felek bíróság előtti álláspontjáról, - különösen annak érdemi összegző álláspontjáról, - készítsen jegyzőkönyvet Ennek okán, ha egy bíróság egyáltalán nem vesz fel

érdemi jegyzőkönyvet az érdemi másodfokú ülésről, ahol a vádló felelősség megállapítását implikáló nézeteit, az azokat alátámasztó bizonyítékokat és bizonyítást érveli meg, majd ennek ellenére(!), ezt mintegy semmibe véve, és ezzel a vádlói állásponttal szemben(!) hoz felmentő rendelkezést, azzal a tisztességes eljárás jogát csonkolja, a fegyveregyenlőség elvét sérti, a panaszos pótmagánvádló büntetőjog igényének, és tulajdona ultima ratio absztrakt védelmét illető jogát nyíltan negligálja, és a minimális jogállami garanciákkal is szembehelyezkedve hozza meg döntését.

- (60) Figyelembe véve azt, hogy a másodfokú bíróság nem rögzítette Indítványozó jogi képviselőjének perbeszédét, így nem ismerhető meg, hogy abban milyen érveket sorakoztatott fel, amelyeket a bíróság a végzésének meghozatalakor figyelembe vett, vagy figyelmen kívül hagyott. Az által, hogy a Be. 445.§-t nyíltan semmibe vette és az Indítványozó érvelését teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a másodfokú bíróság megsértette Indítványozó Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

- (1) Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági döntések végrehajtásának felfüggesztésének kezdeményezésére nem került sor.

- b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

- (2) A Tisztelt Alkotmánybíróság részére korábban már a megelőző alapügyben - IV/1220-17/2018. AB ügy- megküldésre került az indítványozó jogi képviselőjének képviseleti jogosultságát megalapozó, kifejezetten az alkotmányjogi panasz benyújtására és az Alkotmánybíróság előtti képviselet ellátására vonatkozó ügyvédi meghatalmazás.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

- (3) Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel, az Indítványozó nyilatkozik, hogy személy adatainak nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

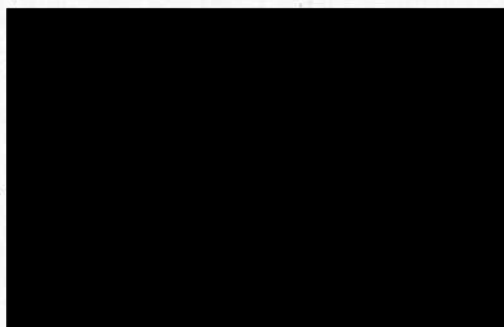
d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

- (4) A tisztelt Alkotmánybíróság részére az alapüggyel megküldésre kerül a Kaposvári Járásbíróság 10.B.120/2020/35. számú ítélete, valamint a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.112/2018/2. számú végzése, amelyekből az Indítványozó érintettsége megállapítható.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot a fentiekben kifejtettek alapján az alkotmányjogi panasz befogadására és az indítványnak megfelelő döntés meghozatalára.

Budapest, 2022. május hó 01.

Tisztelettel,

ü g y v é d